

עפ"ת 8862/06 - סليمאן מולא, נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עפ"ת 8862-06 מולא נ' מדינת ישראל
תיק חיזוני: 14214007198

18/7/23

בפני כבוד השופט מאزن דוד
המעורער סليمאן מולא,

נגד מדינת ישראל

ב"כ המעורער: עו"ד עրן בר אוור מהסניגורייה הציבורית
ב"כ המשיבה: עו"ד שיקמה נחמיאס מפרקליות מחוז חיפה - פלילי

פסק דין

1. לפני ערעור על גזר דין של בית משפט לטעבורה בעכו, (להלן: "בית משפט קמא"), אשר ניתן ביום 30.4.23 ע"י השופט הבכיר י. בכיר בתיק תhue'a 7340-03-22.
2. בית משפט קמא הרשע את המעורער, על פי הודהתו, בעבירות של נהייה בזמן פסילה, עבירה לפי סעיף 67 לפקודת התעבורה (נוסח חדש), התשכ"א - 1961, (להלן: "הפקודה"), ועבירה של שימוש ברכב ללא פוליסת בטוח בת תוקף לפי סעיף 2 לפקודת בטוח רכב מנوع (נוסח חדש), תש"ל - 1970.
3. בכתב האישום נטען כי המעורער נהג ביום 09.03.22 ברכב פרטי בצומת רחוב עבדון, על אף שנפסל בתאריך 8.3.21 ע"י ימ"ש תעבורה חיפה בתיק 8338-2-21 (לחודש ימים) ודבר הפסילה הודיע לו בתאריך 16.2.22. עוד נטען כי המעורער נהג ברכבו ללא ביטוח.
4. בית משפט קמא קבע כי מתחם הענישה במקרה דנן נע בין מאסר מוותנה ועד 24 חודשים וכן פסילה של 4 עד 60 חודשים, לצד מאסר, פסילה מותנית, קנס והתחייבות והטיל על המעורער את העונשים הבאים:
3 חודשים מאסר בפועל; 7 חודשים מאסר על תנאי למשך 3 שנים; פסילה בפועל לתקופה של 15 חודשים; הפעלת 3 חודשים פסילה על תנאי שנגזרו בתיק ת"ע 8338-02-21, באופן מצטבר, כר ששה"כ פסילה בפועל למשך 18 חודשים; 6 חודשים פסילה על תנאי למשך 3 שנים; וקנס בסך של 1,500 ל"נ.

5. כאן המקום לציין כי ביום 26/6/2020 הוריתי על עיכוב ביצוע המאסר עד למועד מתן פסק הדין.

6. הערעור מופנה בעיקר נגד עונש המאסר בפועל שהוטל על המערער מאחריו סORG ובריח.

7. ב"כ המערער טוען כי בית משפט קמא שגה עת קבע כי "אין מנוס אלא מההשיט על הנאשם מאסר בפועל מאחריו סORG ובריח". לטענתו, מדובר במאסר בפועל ראשון שהוטל על המערער בבית משפט קמא לא שקל להטיל עליו עונש מאסר שירותה בדרך של עבודות שירות או לקבוע כי יוטל על המערער צו מבנן וצו של"צ. עוד טען המערער כי הגם שמדובר בפעם השלישייה בה הורשע המערער בעבירה זו, ומוביל לזלזול בחומרת העבירה הרי היה על בית המשפט קמא לתת משקל לעובדה כי הרשעתו הקודמות של המערער בגין אותה עבירה בוצעו מלפני שנים רבות ולא עומד כנגדו מאסר מותנה וכי נוכח נסיבותיו האישיות היה ראוי לקבל תסקير של שירות המבחן בעניינו.

8. המערער הפנה לנסיבות ביצוע העבירה וציין כי העבירה בוצעה ימים ספורים לפני תום תקופת הפסילה שניתנה בהעדתו ולאחר שהתקשרו אליו מבית החולים, שם אושפז בנו ונאמר לו כי בנו אמר להיכנס לחדר ניוח וכי עליו הגיע במהרה לשם אישור ההילך. בנוסף הפנה המערער להמלצת הוועודה בדוח דורנر שהוגשה בנובמבר 2015 שלפיה הומלץ על הרחבת השימוש בעונש עבודות השירות כתחליף למאסרים קצריים.

9. המערער הגיע אסופה פסיקה המתיחסת לטעמו למידניות הענישה הנהוגה במקרים דומים וטען כי בית משפט קמא החמיר עימו שלא בצדק. لكن, ביקש המערער לקבל את הערעור ולבטל את ריבב המאסר בפועל תוך החמרה ברכיבי הענישה האחרים ולהילוף לגוזר עליו של"צ חלף המאסר בפועל או למצער לקבוע כי רצוי עונש המאסר יבוצע בדרך של עבודות שירות.

10. מנגד, המשיבה סבורה כי עונש המאסר בפועל הינו ראוי, נוכח חומרת העבירה, הרצידיביזם, העדר מורה ועבורי התעבורי ולא נפל כל פגמ בגזר הדין. המשיבה צינה כי אין חולק שהמערער נהג בזמן פסילה ובזודען. עוד צינה המשיבה כי נהגה בנסיבות אחרים והאשר מדובר במערער שלחוותו 46 הרשעות קודמות בתעבורה זהה הרשעתו השלישית בעבירה דומה של נהגה בזמן פסילה, כל אלה תלמידים על היותו רצידיביסט, על זלזול בשלטון החוק, העדר מורה מהדין וסיכון נסעי הדרך.

11. לעניין התסקיר, צינה המשיבה כי לא התבקש תסקיר והמערער היה מיוצג בהליך בבית משפט קמא. יתרה מכך, לבית משפט שיקול דעת אם להסכים לבקשתו לשלוח את המערער לשירות המבחן. עודה צינה המשיבה כי במקרה אין חובת תסקיר וגם אם המערער היה נשלח לתסקיר, המלצה שירות המבחן הינה בגדר המלצה בלבד.

12. המשיבה הגישה אסופה של פסיקה וביקשה לדוחות את הערעור.

לאחר שעניינו בגזר הדין של בית משפט קמא, בהודעתה הערעור, בהרשעותיו הקודמות של המערער, בפסקה שהוגשה ושמעתי את טענות הצדדים, אני מחייב לקלט את הערעור באופן חלקי במובן זה שعونש המאסר בפועל של 3 חודשים, יוציא בדרך של עבודות שירות, בכפוף לחוות דעת הממונה על עבודות שירות שתוגש, כפי שיפורט בהמשך.

לא נעלם מעני הכלל שערכתה הערעור אינה נהגת להתערב בעונש שקבעה הערכאה הדינונית, למעט במקרים חריגים ויצאי דופן שבהם הוטל עונש החורג מרמת העונשה המקובלת במקרים דומים - ראו ע"פ 9097/05 **מדינת ישראל נגד רושילובסקי** (ניתן ביום 3/7/06); ע"פ 5057/06 **אגבריה נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 29/1/09); ע"פ 3091/08 **טריגר נגד מדינת ישראל** (ניתן ביום 29/1/09); ע"פ 6681/09 **אלחטיב נגד מדינת ישראל** (ניתן ביום 10/1/13); ע"פ 6223/11 **אחמד אגבאריה נגד מדינת ישראל** (ניתן ביום 12/6/2012).

אין להקל ראש עם העבירה של נהיגה בזמן פסילה, בה הורשע המערער והצורך בעונשה מחמירה בגיןה, לאור העובדה כי טמון בה סיכון בטיחותי לציבור הנהגים והולכי הרגל ואף משקפת היא יחס של ביזוי החוק וצוויל בית המשפט - ראו רע"פ 3878/05 **יעקב בנגוזי נ' מדינת ישראל** (ניתנה ביום 26/5/05) (להלן: "בנגוזי"); רע"פ 1392/09 **נתן אבנילוב נגד מדינת ישראל** (ניתן ביום 09/5/09); רע"פ 3104/11 **nidal פרילה נגד מדינת ישראל** (ניתנה ביום 11/5/09); רע"פ 3943/11 **אסלם ברהום נגד מ"י** (ניתנה ביום 27/5/11); רע"פ 6155/06 **מדינת ישראל נגד ابو לבן**, (ניתנה ביום 8/5/11). אם כי העונשה במקומתינו היא אינדיידואלית ונקבעת בהתאם למכלול הנסיבות, לרבות הנסיבות האישיות, עברו של הנאשם תוך שימוש מדיניות עונשה רואיה והולמת בהתחשב בשיקולי העונשה שתכליתם השמירה על האנטרכס הציבורי והעדפותו על פני שיקולי העונשה האחרים.

עjon בפסקה מעלה כי מרבית המקרים שבהם בית המשפט גזר על הנאשם ריצה מאסר בפועל בשל ביצוע העבירה של נהיגה בזמן פסילה עם עבירות נלוות, דבר בנאים בעלי עבר תעבורתי עשיר, אשר לחובתם מאסרים מותניים. נסיבות אלו, עבר תעבורתי עשיר גם מאסר מוותנה, הצדקו העונשה הכללת גם מאסר בפועל אף לתקופות ממושכות (רע"פ 7612/13 **שמعون אמסלם נ' מדינת ישראל**, 321/14/18), פסקה 9; רע"פ 5638/13 **נכפלגר נ' מדינת ישראל** (15/1/14); רע"פ 10424/06 **lodovia נ' מדינת ישראל** (22/2/07); רע"פ 5635/19 **אליאור יעקובוב נגד מדינת ישראל** (4/9/19).

סבירוני כי מתחם העונשה שנקבע ע"י בית המשפט קמא הינו סביר והולם בנסיבות העניין. עjon בפסקה מלמד כי מתחם העונש ההולם בעבירה של נהיגה בזמן פסילה נע בין מאסר מוותנה הכלול פסילת רישון נהיגה לתקופה ממושכת עד 24 חודשים מאסר בפועל וכי תקופת המאסר בפועל תקבע בהתאם לנסיבות והעבר התעבורתי - ראו והשו עניין **בנגוזי**; רע"פ 1211/12 **אברהם נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 15/2/12); רע"פ 8013/13 **mseoud נגד מדינת ישראל** (ניתן ביום 13/12/13); רע"פ 8253/10 **שלמה גיא נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 11/9/13); רע"פ 7982/13 **עדיאל שחן נגד מדינת ישראל** (ניתן ביום 14/6/14).

.18. כדי להסיר כל ספק אומר כי העונש שהושת על המערער שנוג בזמן פסילה בפעם השלישיית ובלא ביטוח, אינו חריג במידה קיצונית מרמת העונשה המקובלת, יחד עם זאת החלטתי להקל עם המערער במידה זואת מושם שהדריך להעלאת רמת העונשה אמורה להיות הדרגתית ומדודה בהתאם למכלול הנתונים הן אלו לחומרא והן אלו לקולא- ראו בענין זה ע"פ 2247/2010 **ימיני נגד מדינת ישראל** (ניתן ביום 11/12) וע"פ 8745/08 **פלוני נגד מדינת ישראל** (ניתן ביום 11/30).

.19. עקרון הדרגות בעונשה חל גם בבחירה עצמת רכיב העונשה- בהתאם לנسبות הראיות לכך, מקום בית המשפט סבור כי יש להשים עונש מאסר לריצוי בפועל, מכוח עקרון הדרגות, בנسبות הראיות, מתבקש בית המשפט לבחון את האפשרות לפיה ירוצה עונש המאסר על דרך של עבודה שירות. הדבר קיבל ביטוי בהוראת סעיף 55ב(א) לחוק שקבע כי **"בית משפט שגור על נאשם מאסר בפועל לתקופה שאינה עולה על תשעה חודשים, רשאי להחליט, בגזר הדין, שהנידון ישא את עונש המאסר, ככלו או חלקו, בעבודת שירות"**

.20. מקרה דן הוא מקרה ראו ומתאים לבחון הפעלה הדרגתית של רכיב המאסר וזאת לאור העובדה כי מדובר במערער בן 64, נכה ברגלו, שאינו מסוגל לעבוד ובנו עבר ניסיון התנקשות. זאת ועוד, אומנם לחובתו של המערער 43 הרשעות תעבורתיות קודמות וזו פעם שלישית בה נוג בזמן פסילה, אולם רוב ההרשעות הן עבירות של בריתת קנס ושתי ההרשעות הקודומות בגין נהיגה בזמן פסילה בוצעו לפני שנים רבות (ההרשות הראשונה בשנת 2017 והשנייה בשנת 2002) ולא עומדים כגדו מאסר מוותנה והוא לא ריצה בעבר מאסר מאחריו סורג ובריח. המערער הודה ולקח אחריות על מעשיו ועל פי נسبות ביצוע העבירה כפי שעלו בדברי סנגרו, העבירה בוצעה ימים ספורים לפני תום תקופת הפסילה והמערער עלה על ההגנה לאחר שהתקשרו אליו מבית החולים, שם אושפז בנו שאמור לעבור ניתוח ונדרש הגיעו במהירה לשם אישור ההליך. כאן המქום לצין כי העבירה נשוא תיק זה שבוצעה ביום 9/3/22, נבעה בעקבות הפסילה בת חדש שהוטלה על המערער ביום 8/3/21, בתת"ע 8338-02-21 אשר נודע לו עליה רק ביום 16/2/22.

.21. בנוסף לכך, השימוש של רכיבי העונשה הכוללים רכיב פסילה בפועל של 18 חודשים (לאחר הפעלת פסילה מוותנת במצטבר), פסילה על תנאי, מאסר מוותנה, וכן, ביחד עם הרכיב של מאסר בפועל של 3 חודשים שירות בעבודות שירות, יש בהם כדי ליצור את האיזון הדורש בין שיקול העונשה המתבקשים שעלה בית המשפט לשקלן אותם בבואה לגורר את הדיון, תוך יצירת מגנון שייהיה בו כדי לאפשר לנאים, ובענייןינו המערער, לנסות ולהזoor לתפקיד כחלק מהחברה הנורמטיבית.

סוף דבר:

.22. אשר על כן, אני מקבל את הערעור באופן חלקו במובן זה שעונש המאסר בפועל של 3 חודשים, שהושת על המערער בגזר דין של בית משפט כאמור, ירוצה בדרך של עבודות שירות, בכפוף לחווות דעת הממונה על עבודות שירות, לשם בחינת התאמתו של המערער לריצוי עונשו במסגרת זו.

.23. אני מורה כי המערער יופנה לממונה על עבודות שירות אשר חוות דעתו תוגש לעוני עד ליום 23.9.20. הממונה יזמן את המערער באמצעות בא כוחו עו"ד ערן בר אור :טלפון פקס 04-7700112, טלפונן 0506266777.

.24. נקבע דיון ליום 23.9.2023, בשעה 9:30, למתן החלטה לאחר קבלת חוות דעת הממונה.

.25. הוסבירה למערער את חובתו להתייצב לשינהה הנ"ל.

.26. יתר רכיבי הענישה יעמדו על כנמ ועל המערער לק"ימם, لكن, היה וניתן צו עיקוב ביצוע העונש, בטל בזה הצו.

המצוירות תשליך עותק לממונה על עבודות שירות. ב"כ המערער יdag למתאם את זימונו של המערער לממונה על עבודות שירות בהקדם האפשרי.

ניתן היום, כ"ט تمוז תשפ"ג, 18 יולי 2023, בהעדר הצדדים.